

Žijme na křižovatkách dneška

Papež František po prodělané nemoci pokračoval v týdenní katechezi, ve které nám připomněl, že evangelium je určené pro dnešní kulturu a má řešit všechny její problémy.

29.11.2023

Drazí bratři a sestry,

minule jsme viděli, že křesťanské hlásání je radost a je pro všechny; dnes vidíme třetí aspekt: je pro dnešek.

O dnešku se téměř vždy říká něco špatného. Jistě, v souvislosti s válkami, klimatickými změnami, globální nespravedlností a migrací, krizí rodiny a naděje není nouze o důvody k obavám. Obecně se zdá, že dnešní doba je prostoupena kulturou, která staví jedince nade vše a do středu všeho staví techniku, která je schopna vyřešit mnoho problémů a dosahuje gigantických pokroků v tolika oblastech. Zároveň však tato kultura technicko-individuálního pokroku vede k prosazování svobody, která si nechce dávat meze a je lhostejná k těm, kdo zaostávají. A tak vydává velké lidské aspirace napospas často nenasytné logice ekonomiky s vizí života, která zavrhuje ty, kdo neprodukují, a těžko dohlédne za hranice imanence. Mohli bychom dokonce říci, že se nacházíme v první civilizaci v dějinách, která se globálně snaží organizovat lidskou společnost bez přítomnosti Boha a soustřeďuje se do

obrovských měst, která zůstávají horizontální, i když mají závratné mrakodrapy.

Na mysl přichází příběh o městě Babylon a jeho věži (srov. Gn 11,1-9). V něm se vypráví o společenském projektu obětování veškeré individuality efektivitě kolektivu. Lidstvo mluví pouze jedním jazykem - mohli bychom říci, že má „jedinou myšlenku“ -, je jakoby zahaleno jakýmsi všeobecným zaklínadlem, které pohlcuje jedinečnost každého do bubliny uniformity. Bůh pak mate jazyky, to znamená, že znovu nastoluje rozdíly, znovu vytváří podmínky pro rozvoj jedinečnosti, oživuje mnohost tam, kde by ideologie chtěla vnutit uniformitu. Hospodin také odvádí lidstvo od jeho blouznění o všemohoucnosti: „udělejme si jméno“, říkají povýšení obyvatelé Babelu (v. 4), kteří se chtějí dostat až do nebe, aby se postavili na Boží místo. To jsou však nebezpečné,

odcizující a ničivé ambice a Hospodin tím, že tato očekávání zmate, chrání lidstvo a zabraňuje ohlašované katastrofě. Tento příběh se zdá být skutečně aktuální: i dnes se soudržnost namísto bratrství a míru často zakládá na ambicích, nacionalismu, homologaci a technicko-ekonomických strukturách, které vštěpují přesvědčení, že Bůh je bezvýznamný a zbytečný: ani ne tak proto, že člověk usiluje o větší poznání, ale především kvůli větší moci. Je to pokušení, které prostupuje velkými výzvami dnešní kultury.

V *Evangelii gaudium* jsem se pokusil některé z nich popsat (srov. č. 52-75), ale především jsem vyzval k „evangelizaci, která osvětluje nové způsoby vztahu k Bohu, k druhým lidem, k životnímu prostředí a která probouzí základní hodnoty. Je třeba dosáhnout tam, kde se formují nová vyprávění a paradigmata, zasáhnout

nejhlubší jádra duše měst Ježíšovým slovem“ (č. 74). Jinými slovy, Ježíše lze hlásat jen tak, že člověk obývá kulturu své doby; a vždy má v srdci slova apoštola Pavla o dnešku: „Hle, nyní je příznivý čas, nyní je den spásy!“ (2 Kor 6,2). Není tedy třeba stavět dnešek do kontrastu s alternativními vizemi z minulosti. Nestačí ani pouhé opakování nabytých náboženských přesvědčení, která se s odstupem času stávají abstraktními, jakkoli jsou pravdivá. Pravda se nestává věrohodnější proto, že člověk při jejím vyslovení pozvedne hlas, ale proto, že ji dosvědčuje svým životem.

Apoštolská horlivost není nikdy pouhým opakováním osvojeného stylu, ale svědectvím o tom, že evangelium je zde pro nás dnes živé. Uvědomme si to a pohlížejme proto na náš věk a naši kulturu jako na dar. Jsou naše a evangelizovat je neznamená soudit je z odstupu, ani

stát na balkoně a vykřikovat Ježíšovo jméno, ale vyjít do ulic, jít na místa, kde lidé žijí, navštěvovat prostory, kde lidé trpí, pracují, studují a přemýšlejí, žít na křižovatkách, kde se lidé dělí o to, co má smysl pro jejich život. Znamená to být jako církve „kvasem dialogu, setkání a jednoty. Vždyť samotné formulace naší víry jsou plodem dialogu a setkání mezi různými kulturami, společenstvími a instancemi. Nesmíme se bát dialogu: naopak, právě konfrontace a kritika nám pomáhají uchránit teologii před proměnou v ideologii“ (Projev na 5. národní konferenci italské církve, Florencie, 10. listopadu 2015).

Je třeba se postavit na křižovatky dnešní doby. Jejich opuštění by ochudilo evangelium a zredukovalo církve na sektu. Naopak být tam přítomni nám křesťanům pomáhá obnoveným způsobem pochopit důvody naší naděje, vytěžit a sdílet z

pokladu víry „nové i staré věci“ (Mt 13,52). Stručně řečeno, více než chtít obrátit znovu dnešní svět potřebujeme obrátit pastorači tak, aby lépe ztělesňovala evangelium v dnešní době (srov. Evangelii gaudium, 25). Přijměme za svou Ježíšovu touhu: pomáhat našim spolupoutníkům, aby neztratili touhu po Bohu, aby mu otevřeli svá srdce a našli toho jediného, který dnes a vždy dává člověku pokoj a radost.

RadioVaticana.cz / Rome
Reports

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
zijme-na-krizovatkach-dneska/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/zijme-na-krizovatkach-dneska/)
(06.08.2025)